

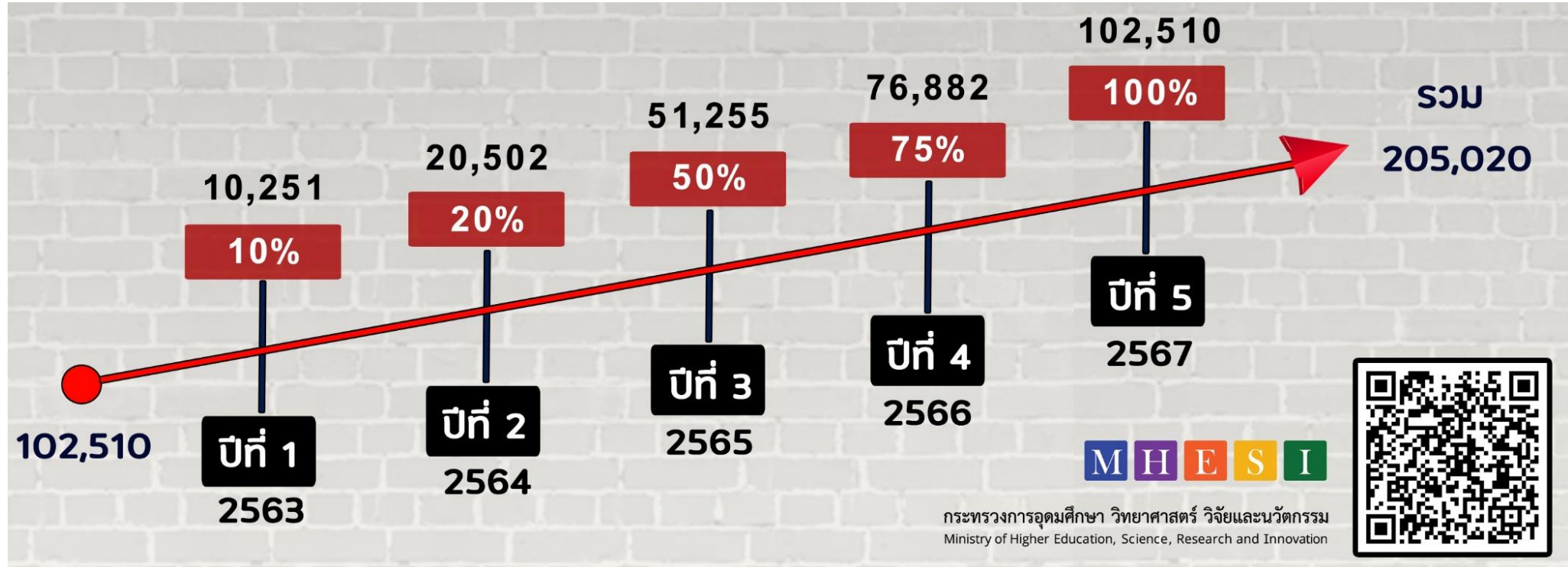
CWIE

การจัดสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิง
บูรณาการกับการทำงาน

(Cooperative education and Work Integrated Learning)

เป้าหมายการขับเคลื่อน CWIE

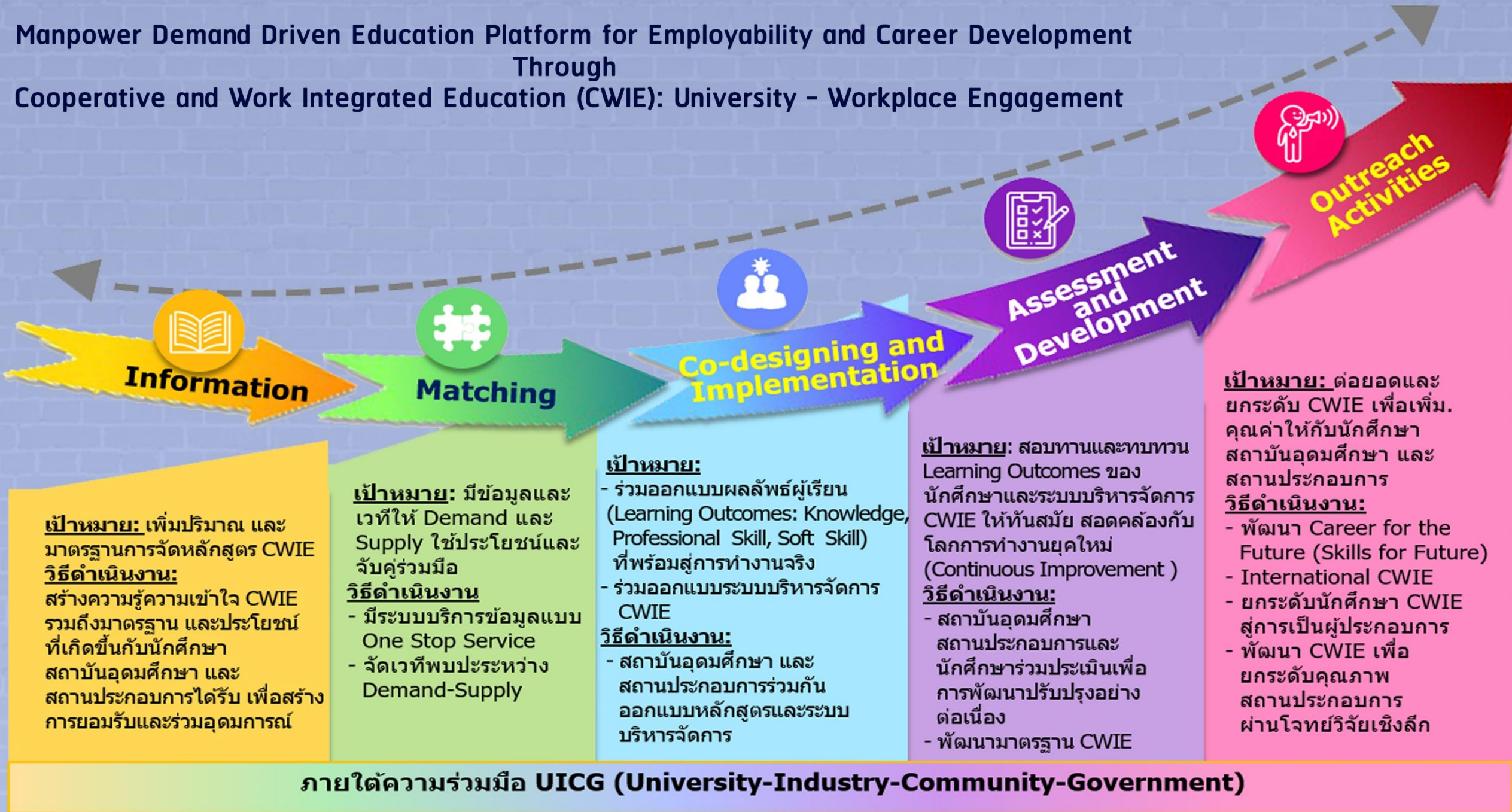
ที่มา คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน กระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม 18/11/2562

เพิ่มจำนวนนักศึกษา CWIE **2 เท่าภายใน 5 ปี**
จาก 102,510 คนเป็น 205,020 คน

นักศึกษา CWIE เกิดการ
เปลี่ยนแปลงสมรรถนะ

Manpower Demand Driven Education Platform for Employability and Career Development Through Cooperative and Work Integrated Education (CWIE): University - Workplace Engagement

เป้าหมาย: เพิ่มปริมาณ และมาตรฐานการจัดหลักสูตร CWIE

วิธีดำเนินงาน:
สร้างความรู้ความเข้าใจ CWIE รวมถึงมาตรฐาน และประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และสถานประกอบการได้รับ เพื่อสร้างการยอมรับและร่วมอุดมการณ์

เป้าหมาย: มีข้อมูลและเวทีให้ Demand และ Supply ใช้ประโยชน์และจับคู่ร่วมมือ

วิธีดำเนินงาน
- มีระบบบริการข้อมูลแบบ One Stop Service
- จัดเวทีพบปะระหว่าง Demand-Supply

เป้าหมาย:

- ร่วมออกแบบผลลัพธ์ผู้เรียน (Learning Outcomes: Knowledge, Professional Skill, Soft Skill) ที่พร้อมสู่การทำงานจริง
  - ร่วมออกแบบระบบบริหารจัดการ CWIE
- วิธีดำเนินงาน:**
- สถาบันอุดมศึกษา และสถานประกอบการร่วมกันออกแบบหลักสูตรและระบบบริหารจัดการ

เป้าหมาย: สอบทานและทบทวน Learning Outcomes ของนักศึกษาและระบบบริหารจัดการ CWIE ให้ทันสมัย สอดคล้องกับโลกการทำงานยุคใหม่ (Continuous Improvement)

- วิธีดำเนินงาน:**
- สถาบันอุดมศึกษา สถานประกอบการและนักศึกษาร่วมประเมินเพื่อการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
  - พัฒนามาตรฐาน CWIE

เป้าหมาย: ต่อยอดและยกระดับ CWIE เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และสถานประกอบการ

- วิธีดำเนินงาน:**
- พัฒนา Career for the Future (Skills for Future)
  - International CWIE
  - ยกระดับนักศึกษา CWIE สู่การเป็นผู้ประกอบการ
  - พัฒนา CWIE เพื่อยกระดับคุณภาพสถานประกอบการผ่านโจทย์วิจัยเชิงลึก

ภายใต้ความร่วมมือ UICG (University-Industry-Community-Government)

ภาพรวม

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงาน ในปี 2562

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

จำนวนหลักสูตร ที่มีการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการกับการ

มีจำนวนหลักสูตร 48 หลักสูตร แบ่งการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการร่วมกับการทำงาน ออกเป็นได้ 3 กลุ่ม โดยหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการร่วมกับการทำงาน

ประเภทหลักสูตร	จำนวนหลักสูตร	ร้อยละ
สหกิจศึกษา	4	8.33
การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	8	16.67
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	31	64.58
ไม่มีรายวิชาบูรณาการร่วมกับการทำงาน	8	16.67
รวม	48	100

จำนวนนักศึกษาเข้าร่วมแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับการทำงาน

นักศึกษาเข้าร่วมแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับการทำงาน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ / การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เทียบกับจำนวนนักศึกษาทั้งหมดในหลักสูตรของ สถาบันการศึกษา

รายการ	แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับการทำงาน			รวม
	สหกิจศึกษา	การปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษา	การฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ	
จำนวน	47	396	1,403	1,846
ร้อยละ	2.55	21.45	76.00	100

อาจารย์ที่ได้รับการฝึกอบรม

เป็นอาจารย์นิเทศสหกิจ / การ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ /
วิชาชีพครู

2561	2562
39	41

เมื่อเทียบกับสัดส่วนของอาจารย์ที่
ผ่านการอบรม กับอาจารย์
ทั้งหมดในมหาวิทยาลัย 41 : 371
คิดเป็นร้อยละ 11.05

นับจากการอบรมในหลักสูตร อาจารย์นิเทศสหกิจ / การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ / วิชาชีพครู ที่ สำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) รับรอง

สิ่งที่สะท้อนจากคณะกรรมการประเมิน

- ควรออกแบบระบบและกลไกการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงานเพื่อรองรับนโยบายใหม่ของรัฐบาลหรือสถานประกอบการ
- ควรให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานกับบุคลากรระดับหลักสูตร

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงาน

การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนด้วยการเชื่อมโยงสาระ การเรียนรู้
ในชั้นเรียนหรือสถานศึกษากับประสบการณ์ การทำงานในแหล่ง
เรียนรู้ใน **สภาพจริง** นอกสถานศึกษาที่ได้ รับการออกแบบไว้ใน
หลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียน บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
ตามที่กำหนด

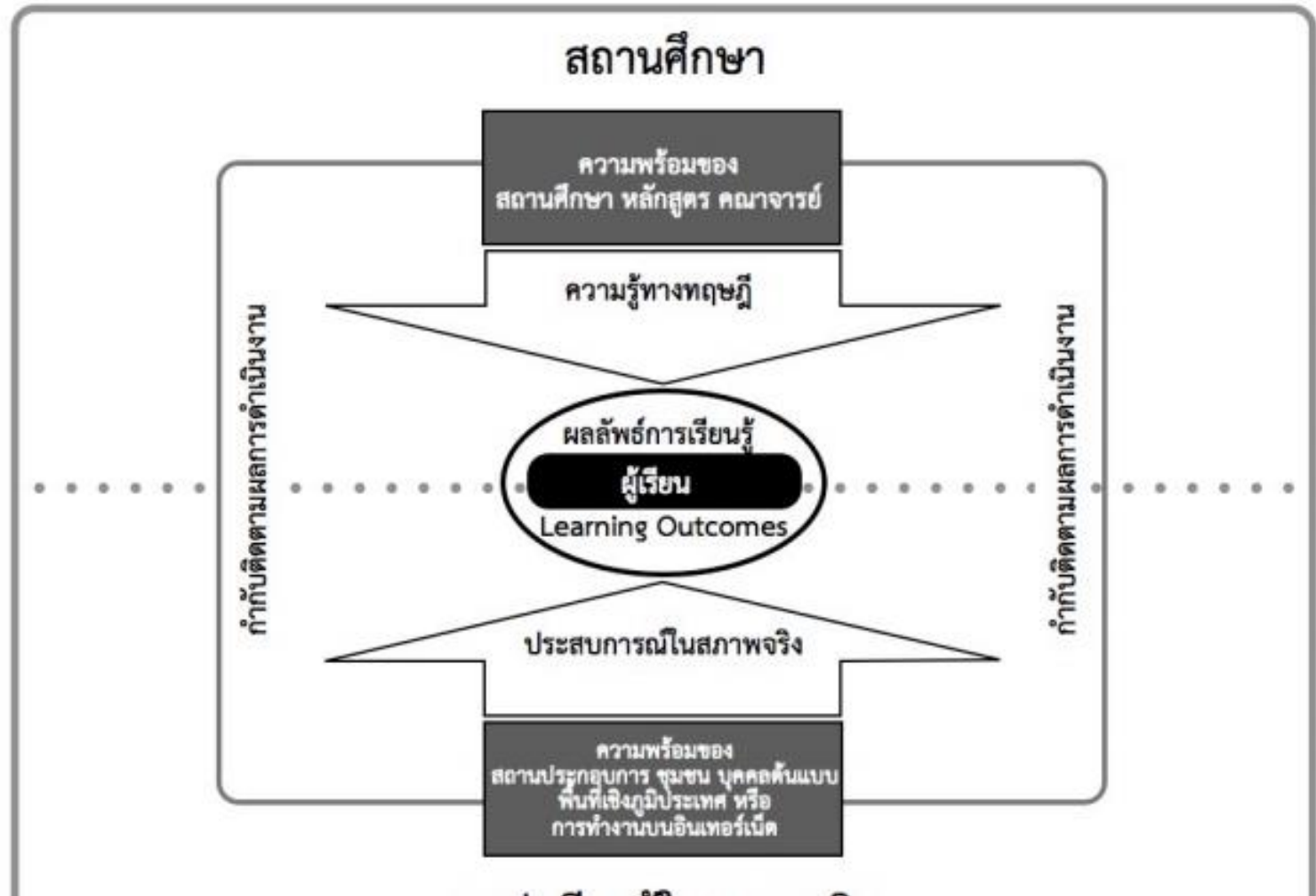
อลงกต ยะไวทย, 2560

สภาพจริง

หมายถึง แหล่งเรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยการ ทำงาน ที่ผู้เรียน ต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมของการทำงานจริง

เช่น สถานประกอบการ ชุมชน บุคคลต้นแบบ พื้นที่เชิงภูมิ ประเทศ หรือการทำงานบนอินเทอร์เน็ต ที่แตกต่างจากการ เรียนรู้ในสถาน ศึกษา

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงาน

วงล้อแห่ง WIL

เงื่อนไขของ CWIL

1. การเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมของการทำงานจริงของสาขาวิชา
2. ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความรู้ในการทำงานตามสาขาวิชา
3. กิจกรรมที่จัดขึ้นต้องเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรของผู้เรียน
4. ต้องมีลักษณะงานตรงตามสาขาวิชาและงานนั้นต้องสามารถพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่ กำหนดได้

ประเภทของ CWIL

แบ่งกลุ่มตามโอกาสการได้เรียนรู้ประสบการณ์การทำงานของนักศึกษาในระหว่างการเรียนเชิงบูรณาการกับการทำงาน

- 1. ประสบการณ์การทำงานแบบมีโครงสร้าง**
(Structured Work Experiences)
ได้แก่สหกิจศึกษา การฝึกงาน (Internship) การฝึกภาคสนาม ผู้ช่วยวิจัย และผู้ช่วยสอน
- 2. ประสบการณ์การทำงานแบบไม่มีโครงสร้าง**
(Unstructured Work Experiences)
ได้แก่ งานอาสาสมัคร การทำงานในโรงเรียน และการทำงานภาคฤดูร้อน

รูปแบบสหกิจศึกษา และการบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้ (CWIE)

การกำหนดประสบการณ์ ก่อนการศึกษา (Pre-Course Experience)

การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course)

สหกิจศึกษา (Cooperative Education)

หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University Course)

ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork)

การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship Of Job Shadowing)

การบรรจุให้ทำงานหรือฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement of Practicum)

พนักงานฝึกหัดใหม่ หรือพนักงานฝึกงาน (New Traineeship of Apprenticeship)

การฝึกปฏิบัติงานจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (post-course Internship)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552).

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในสถาบันอุดมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 1. หน้า 23-24.

1

การกำหนดประสบการณ์ ก่อนการศึกษา (Pre-Course Experience)

หมายถึง เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เข้าไปสัมผัสประสบการณ์ เพื่อเรียนรู้บทบาทของผู้ประกอบอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ ก่อนการเรียนเนื้อหาตามหลักสูตรหรือก่อนเลือกสาขาวิชาเอก สามารถจัดเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาศึกษาทั่วไป และจัดควบคู่ กับประเภทอื่นเพื่อให้เกิดการบูรณาการกับการทำงานที่สมบูรณ์

เช่น

- กำหนดประสบการณ์ทำงานในฟาร์มก่อนเข้าศึกษา
- กำหนดประสบการณ์ทำงานในโรงพยาบาลก่อนเข้าศึกษาต่อ

2

การเรียนรู้สลับกับการทำงาน

(Sandwich Course)

หมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่สลับการเรียนในชั้นเรียนกับการทำงานในสภาพจริงอย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและนำประสบการณ์จากการทำงานกลับมาเป็นประเด็นการสอนในชั้นเรียน โดยผู้เรียนต้องมีตำแหน่งงานที่สูงขึ้น หรือ ชับซ้อนขึ้นตามชั้นปีหรือรายวิชาที่ศึกษา

2

การเรียนรู้สลับกับการทำงาน

(Sandwich Course)

การจัดหลักสูตรแบบแซนวิช แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1) แซนวิชแบบบาง (Thin Sandwich) เป็นการเรียนรู้ในสถานศึกษาควบคู่กับการทำงานในสภาพจริงตลอด หลักสูตร
- 2) แซนวิชแบบหนา (Thick Sandwich) เป็นการเรียนรู้ ภาคการศึกษาปกติ (Academic Term) ในสถานศึกษาสลับกับภาคการทำงาน (Work Term) ในสภาพจริง

3

สหกิจศึกษา

(Cooperative Education)

หมายถึง เป็นการจัดรายวิชาที่ให้ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้เรียน โดยอาศัยความร่วมมือกับสถานประกอบการภายนอก สถานศึกษาด้วยการทำงานจริงเต็มเวลา มีทั้งแบบสลับ ภาคการ เรียนกับภาคการทำงานและแบบทำงานต่อเนื่อง ระยะยาว

3

สหกิจศึกษา

(Cooperative Education)

- 1) การจัดหลักสูตรแบบสหกิจศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่
  - 1.1) แบบสลับภาคการศึกษากับภาคการทำงานตั้งแต่ 2 ภาค การทำงานขึ้นไป
  - 1.2) แบบต่อเนื่องตั้งแต่ 1 ภาคการทำงานหรือ 16 สัปดาห์ ขึ้นไป
- 2) มีการเตรียมความพร้อมและจัดหางานใหม่แก่ผู้เรียน
- 3) มีการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือ
- 4) มีคณาจารย์นิเทศในสถานศึกษาและผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ ที่ผ่านการเตรียมความพร้อมในการนิเทศ ดูแล และติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนในการทำงาน

3

สหกิจศึกษา

(Cooperative Education)

- 5) ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ภาคทฤษฎีจากชั้นเรียน กับประสบการณ์การทำงานในสถานประกอบการในลักษณะงาน ประจำ หรือโครงการ
- 6) ผู้เรียนต้องได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการในระหว่างการทำงาน
- 7) มีการนำเสนอและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน
- 8) มีการแบ่งสัดส่วนการประเมินผลระหว่างคณาจารย์ในสถานศึกษา และผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ

4

การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน

(Cognitive Apprenticeship Of Job Shadowing)

หมายถึง กิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้ประสบการณ์จากพฤติกรรมการทำงาน ของผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานแล้วหรือเป็นบุคคลต้นแบบ ด้วยการสังเกต การพูดคุยและทำงานร่วมกัน สามารถจัด เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาแกนของหลักสูตรและจัดควบคู่กับ ประเภทอื่น เพื่อให้เกิดการบูรณาการกับการทำงานที่สมบูรณ์

เช่น

กรณีนักกฎหมาย ทนายความ นักปกครอง

5

หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University Course)

หมายถึง หลักสูตรที่ร่วมพัฒนาและอุดหนุนงบประมาณโดย
องค์กรผู้ใช้บัณฑิตรวมทั้งการใช้บุคลากร และอุปกรณ์ของ
องค์กรผู้ใช้บัณฑิต

เช่น

หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ และอื่น ๆ

6

พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Traineeship or Apprenticeship)

หมายถึง การฝึกงานที่มีการจัดระบบการเตรียมการ และการฝึกงานในสถานที่หรือนอกสถานที่ ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานชัดเจน

เป็นรายวิชาเพื่อเตรียมผู้เรียนในตำแหน่งงานที่สถานประกอบการ ต้องการก่อนสำเร็จการศึกษา โดยผู้เรียนควรได้งานทำในตำแหน่ง นั้นทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา

เช่น

สัตวแพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์

7

การบรรจุให้ทำงาน หรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum)

หมายถึง การพัฒนาทักษะ หรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง

เป็นรายวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานหรือฝึกงานเฉพาะตำแหน่งใน สภาพจริงหลังจากที่เรียนในสถานศึกษาไปแล้วระยะหนึ่ง โดยผู้เรียนสามารถเรียนรายวิชาที่มีเนื้อหา สัมพันธ์กับงานควบคู่ ไปด้วย

เช่น

แพทย์ พยาบาล ครู

8

ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork)

หมายถึง การสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงใน
ระยะสั้น

เป็นรายวิชาหรือส่วนหนึ่งของรายวิชาที่ให้ผู้เรียนทำงานในชุมชน หรือพื้นที่เชิงภูมิ
ประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยการสลับกับการเรียน ในสถานศึกษา โดยการ
ปฏิบัติงานภาคสนามแต่ละช่วงจะมีความ ต่อเนื่องจากง่ายไปยากเมื่อชั้นปีของ
ผู้เรียนสูงขึ้นตามลำดับ

เช่น

สังคมสงเคราะห์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์

9

การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship)

หมายถึง การเสริมสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎี

เป็นรายวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานในสภาพจริงหลังจากเรียนใน สถานศึกษาครบตามหลักสูตรแล้วและอยู่ในช่วงสุดท้ายก่อนสำเร็จ การศึกษา โดยผู้เรียนสามารถเรียนรายวิชาที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับงาน ควบคู่ไปด้วย

เช่น

แพทย์ ทนายความ

มหาวิทยาลัยจัดกลุ่ม

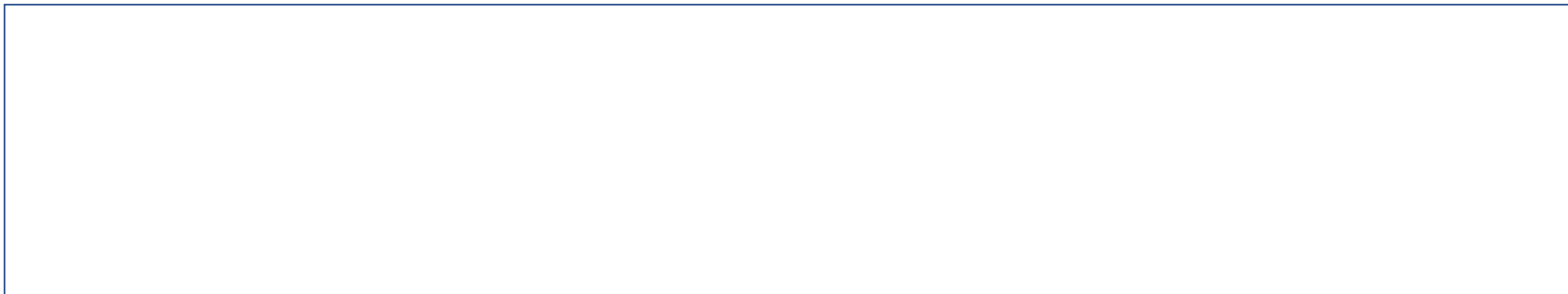
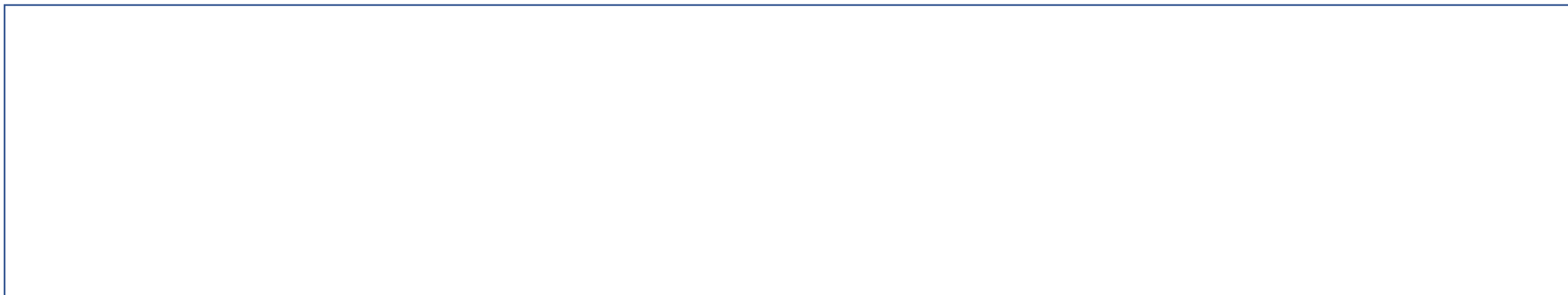
กลุ่มบูรณาการก่อนสำเร็จการศึกษา

กลุ่มบูรณาการระหว่างเรียนตลอดหลักสูตร

กลุ่มบูรณาการก่อนสำเร็จการศึกษา

กลุ่มบูรณาการช่วงท้ายหลักสูตร

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การเลือกใช้ประเภท CWIL ต้องคำนึงถึง

- 1) นักศึกษาถูกคาดหวังให้เรียนรู้อะไรบ้าง ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของ มคอ. ในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาชีพ
- 2) ผลลัพธ์อะไรบ้างที่เป็นความคาดหวังของนักศึกษา นักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของตนเอง
- 3) ต้องทำอะไรบ้างเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ในข้อ 1 และผลลัพธ์ใน ข้อ 2 เลือกใช้ CWIL ประเภทใด

ต้องคำนึงถึงจุดเด่นและผลลัพธ์ ที่คาดหวัง
ให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาของแต่ละรูปแบบ

เริ่มต้นจาก
Learning Outcomes